

Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului BUCUREȘTI

11 martie 2023

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Nu-ți cer un lucru prea cu neputință

În recea mea-ncruntată suferință.

Dacă-ncepui de-aproape să-ți dau ghes, Vreau

să vorbești cu robul tău mai des.

De când s-a întocmit Sfânta Scriptură

Tu n-ai mai pus picioru-n bătătură Și

anii mor, și veacurile pier

Aci sub tine, dedesubt, sub cer.

Când magii au purces după o stea,

Tu le vorbeai – și se putea.

Când fu să plece și Iosif,

Scris l-ai găsit în catastif

Și i-ai trimis un înger de povață – Și

îngerul stătu cu el de față.

Îngerii tăi grijeau pe vremea ceea Și

pruncul și bărbatul și femeea.

Doar mie, Domnul, veșnicul și bunul,

Nu mi-a trimis, de când mă rog, niciunul...

Tudor Arghezi, Nu-ți cer un lucru prea cu neputință

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Numește o funcție a limbajului, ilustrând-o cu două exemple din text. 4 puncte
2. Menționează tema textului și un motiv literar. 4 puncte
3. Precizează tipul de lirism, justificându-ți răspunsul prin două secvențe semnificative. 4 puncte
4. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, semnificația titlului, prin referire la o secvență reprezentativă. 4 puncte
5. Comentează, în minimum 50 de cuvinte, primele patru versuri, evidențind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți modul de manifestare a sacrului în existența omului, pornind de la textul-suport. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni despre modul în care se manifestă sacrul în existența umană; 6 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 4 puncte
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; 4 puncte
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Creștinismul este marea taină a comuniunii personale, marea taină a creșterii persoanei din viața altei persoane și din viața Persoanei lui Hristos plină de înfinitate dumnezeiască. Hristos, Însuși, ne umple de iubire față de El, prin iubirea Lui față de noi. Dragostea e opusul individualismului rigid, e deschiderea inimii în mod nelimitat pentru ceilalți, în Hristos, e uitare de sine pentru ceilalți, după pilda și din puterea lui Hristos. A trăi în dragoste înseamnă a trăi în nelimitare generoasă, iradiată în noi din înfinitatea persoanei lui Dumnezeu, aflătoare în celelalte persoane. Persoanele cresc numai prin iubirea manifestată în faptele proprii, iar iubirea se arată în comuniunea persoanei care face unele fapte cu cea pentru care le face. Faptele sunt manifestările relației iubitoare directe între persoană și persoană. Numai din iubirea lui Dumnezeu, manifestată în fapte, omul se poate umple cu adevărat de o iubire netrecătoare, manifestată în fapte interminabile. Căci creșterea noastră personală e o creștere comună cu ceilalți în Dumnezeu, manifestată în fapte de iubire.

Pr. Dumitru Stăniloae, Iubirea creștină

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie, din textul-suport, două cuvinte aflate în relație de sinonimie. 4 puncte

2. Indică motivul pentru care creștinismul este văzut ca o mare taină. 4 puncte
3. Menționează importanța faptelor în realizarea comuniunii dintre semenii. 4 puncte
4. Prezintă, în două-trei enunțuri, opinia despre iubirea creștină, așa cum reiese din textul dat. 4 puncte
5. Explică, în 40 – 50 de cuvinte, afirmația: Căci creșterea noastră personală e o creștere comună cu ceilalți în Dumnezeu, manifestată în fapte de iubire. 4 puncte

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți importanța faptelor bune pentru realizarea comuniunii cu Dumnezeu, valorificând experiența ta culturală și spirituală/religioasă. 20 de puncte

REDACTARE 10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; 2 puncte
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); 4 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); 3 puncte
- respectarea limitelor de cuvinte. 1 punct

Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a XII-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Nu se acordă puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. – numirea unei funcții a limbajului – câte 1 punct pentru ilustrarea cu două secvențe 1 punct
2 x 1 punct = 2 puncte – formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct
2. – menționarea temei – menționarea unui motiv literar 2 puncte
3. – precizarea tipului de lirism – câte 1 punct pentru ilustrarea cu două secvențe 2 puncte
2 x 1 punct = 2 puncte – formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct
4. – prezentarea semnificației titlului: prezentare adecvată și nuanțată, valorificând textul dat – 3 puncte; prezentare adecvată, dar schematică, valorificând textul dat – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 3 puncte – respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct
- 5.– comentarea versurilor indicate: comentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; comentare adecvată, dar schematică – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct 3 puncte – formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct

B.

20 de puncte

- prezentarea viziuni proprii asupra problematici puse în discuție: prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte; prezentare parțial adecvată – 3 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 6 puncte – câte 2 puncte pentru ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate: comentare adecvată – 2 puncte; comentare parțial adecvată – 1 punct

2 x 2 puncte = 4 puncte – câte 3 puncte pentru valorificarea unei experiențe personale și a unei experiențe culturale/religioase: valorificare adecvată – 3 puncte; valorificarea parțial adecvată – 1 punct; 2 x 3 puncte = 6 puncte – dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei: originalitate – 4 puncte; idei originale, alternând cu unele clișee – 2 puncte 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. câte 2 puncte pentru transcrierea a două cuvinte aflate în relație de sinonimie 4 puncte
2. indicarea motivului pentru care creștinismul este văzut ca o mare taină 4 puncte
3. menționarea importanței faptelor în realizarea comuniunii dintre semeni 2 x 2 puncte = 4 puncte
4. prezentarea opiniei despre iubirea creștină: prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; prezentare schematică – 2 puncte 4 puncte
5. – explicarea afirmației date: explicare adecvată și nuanțată – 3 puncte; explicare adecvată, dar schematică – 2 puncte; încercare de explicare – 1 punct 3 puncte – formularea răspunsului în enunț, respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct

B.

20 de puncte

- concordanța dintre conținutul eseului și tema propusă: în totalitate – 8 puncte; parțial – 4 puncte
- 8 puncte – valorificarea experienței culturale: adecvat – 6 puncte; parțial adecvat – 3 puncte
- 6 puncte – valorificarea experienței spirituale/religioase: adecvat – 6 puncte; parțial adecvat – 3 puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- câte 1 punct pentru existența părților componente în cadrul fiecărei compuneri – introducere, cuprins, încheiere 2 puncte
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri): în totalitate – 4 puncte; parțial – 2 puncte 4 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată): în totalitate – 3 puncte; parțial – 1 punct 3 puncte
- respectarea limitelor minime de cuvinte 1 punct

Olimpiada națională interdisciplinară de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Clasa a XII-a

BIHOR

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

(40 de puncte)

Citește atent următoarea operă literară:

L-am cunoscut de cum l-am zărit:

Trimis înadins de soartă,

Mi-a trecut pe la poartă

Și nu s-a oprit.

Era cu părul ca aurora,

Aripile, cu pene de lumină,

Lânced le târa la picioarele tuturor,

Prin pulbere și tină.

Suia din prăpăstii? Cobora din stânci?

Acoperit de mister,

Cădeau peste el umbre mari și-adânci,

Ca peste toți cei ce vin din cer.

Nu purta sabie, n-avea-n mână crinul,

Rătăcind pe stradă,

Și-a aruncat doar ochii la mine-n ogradă,

Unde năpădise cucuta și pelinul.

*Stam pe prispă, halucinat:
M-a văzut... nu m-a văzut?
Căci nu mi-a luat aminte...
Era așa de abătut,
Că n-am mișcat, n-am strigat,
L-am lăsat de-a trecut înainte.*

(Vasile Voiculescu, L-am lăsat de-a trecut)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările și cerințele următoare, cu privire la opera citată. 20 de puncte

1. Identifică două motive literare vegetale și stabilește semnificația acestora. 4 puncte
2. Menționează ipostaza eului liric, prin raportare la tema operei. 4 puncte
3. Comentează semnificațiile a două figuri de stil diferite. 4 puncte
4. Prezintă, în 50-80 de cuvinte, semnificația titlului poeziei. 4 puncte
5. Explică, în 50-80 de cuvinte, simbolul sabiei. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți modul în care omul recunoaște prezența îngerului în lume, valorificând textul dat și experiența proprie, biografică și culturală. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- expunerea viziunii proprii despre relația dintre om și înger;
- susținerea acestei viziuni prin interpretarea a două secvențe preluate din fragmentul citat;
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale.
- dezvoltarea unei perspective originale asupra temei date.

PARTEA a II-a

(40 de puncte)

Citește atent următorul fragment eseistic:

„Angelos, cuvântul grecesc care desemnează îngerul, înseamnă nici mai mult nici mai puțin decât sol, mesager, ambasador. [...] Omul «căzut» e căzut din perfecțiunea lui originară, ca urmare a unei opțiuni libere, dar greșite. Căderea aceasta e, însă, reversibilă. Eroarea poate fi răscumpărată. Pentru a reface – în sens invers – traseul căderii sale, omul are nevoie, între altele, de un ghid, de un expert al traseului cu pricina. Acesta e îngerul: el se

mișcă, prin mandat divin, de sus în jos și de jos în sus, în chiar intervalul care îl separă pe om de originea sa, de paradisul în care a fost așezat în momentul facerii sale. În măsura în care suntem pe drum, orientați spre modelul nostru inaugural, îngerul ne apare în preajmă, ca o întruchipare a acestui model. A fi însoțit de înger înseamnă a umbla spre țință cu țință cu tot, a merge spre modelul care te însoțește. Avem un înger călăuzitor pentru că trăim, de la protopărinți încoace, sub regimul derivei; avem nevoie de un ghid, pentru că suntem, prin definiție, călători, ființe în trecere, duhuri itinerante. Faptul de a fi uzat inadecvat de libertate a dereglat în noi funcția libertății, ne-a tulburat discernământul, a șters urmele unei posibile întoarceri vindecătoare la desăvârșirea dintâi. Avem nevoie de un înger păzitor, care să reanimeze instinctul libertății, care să fie corectivul discret al unui discernământ în derută. A-ți căuta îngerul e a căuta chipul auroral al libertății, a exersa stilul opțiunii corecte.

E important să înțelegem că funcția esențială a îngerului păzitor e legată de administrarea pelerinajului nostru înapoi, spre obârșie. Oficiul său include, inevitabil, protecția noastră fizică și sufletească, intervenția salutară în situații de criză, grădinarirea rugăciunilor noastre. Dar toate acestea sunt activități secundare, subordonate integral scopului unic al mântuirii individuale. Inutil să vă spun că, aflat în legătură directă cu Administratorul suprem, îngerul știe mai bine decât noi de ce anume avem nevoie pentru a ajunge unde trebuie. Cu alte cuvinte, ideea pe care o are îngerul despre «binele» nostru nu coincide în mod necesar cu ideea pe care ne-o facem noi înșine despre acest «bine» și în conformitate cu care ne formulăm rugăciunile.”

(Andrei Pleșu, Despre îngeri)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările și cerințele următoare, cu privire la fragmentul citat. 20 de puncte

1. Transcrie două funcții ale îngerului, așa cum reiese din textul dat. 4 puncte
2. Identifică o particularitate a „omului căzut”. 4 puncte
3. Notează o motivație pentru care avem nevoie de ghidajul îngerului. 4 puncte
4. Formulează un mesaj analog secvenței: A fi însoțit de înger înseamnă a umbla spre țință cu țință cu tot. 4 puncte
5. Comentează, în 60-80 de cuvinte, secvența: „Cu alte cuvinte, ideea pe care o are îngerul despre «binele» nostru nu coincide în mod necesar cu ideea pe care ne-o facem noi înșine despre acest «bine» și în conformitate cu care ne formulăm rugăciunile.” 4 puncte

B. Scrie un eseu, de minimum 300 de cuvinte, despre viața ca misiune de răscumpărare a erorii originare. Valorifică, în conceperea eseului, experiența ta culturală, literară și religioasă. 20 de puncte

Redactare**10 puncte**

Pentru redactarea întregii lucrări, se acordă 10 puncte, astfel: existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) - 2 puncte; coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri) - 6 puncte; utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxa adecvată, respectarea limitelor minime de cuvinte) - 2 puncte.

- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**

Concursul național interdisciplinar de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de două ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

“ Al treilea an

Câteva zile mai târziu, am făcut împreună cu Dochia prima mea călătorie în teritoriul get. Nu departe de oraș, la umbra unui salcâm, am văzut câteva pietre funerare pe care am putut citi cuvintele binecunoscute: “Aveți încredere”, dedesubtul unei flori de lotus cioplite în piatră. Acești morți din Tomis practicaseră cultul lui Isis, fuseseră fericiți înainte de moarte, căci avuseseră încredere, erau siguri că au cucerit veșnicia. Se adresau acum celor rămași în viață, încercând să le transmită aceeași speranță. Nu era asta o farsă? Tot ce ni se spune despre lumea de dincolo și despre viața veșnică vine prin gura unor oameni încă în viață.

Am ajuns în sfârșit, după trei ceasuri de drum, într-un sat de pescari. Colibe amărâte, pe jumătate îngropate, sprijinite de bârne și acoperite cu lut uscat. Marea era cam la o sută de pași. Ne aflam pe o mică înălțime, de unde am putut contempla, întorcând privirea spre soare-apune, un peisaj de o minunată frumusețe. Nu departe, culorile asfințitului se oglindeau în apele unei alte mări, foarte liniștite, al cărei țărm l-am văzut în depărtare. Era un lac cu apă dulce, am aflat mai apoi. Bărci nemișcate se ațineau pe lac, ca niște ostroave negre, presărate pe întinderea lacului, cu pânzele coborâte; erau bărci ale unor pescari ce nu auziseră în viața lor nici de mine, nici de Augustus, care păreau să fie acolo de la începutul lumii. Unul dintre pescari și-a lăsat lucrul și s-a îndreptat spre noi. Văzându-mă, și-a ridicat mâna în chip de salut roman și mi s-a adresat în latină. I-am răspuns tot în latină, apoi în getă, dar el a continuat conversația în limba noastră, pe care o vorbea fără accent străin. Trăsăturile chipului erau cele ale unui roman, barba, gesturile, veșmintele, cele ale unui băștinaș.

- Sunt din Ostia, mi-a spus el, și mi-a făcut semn să mă așez pe jos, în fața focului peste care fierbea cu zgomot borșul de pește căruia îi recunoșteam aroma. O malana rece strălucea, umedă și galbenă, răsturnată cu burta în sus pe o masă scundă alături.

- Mă chema altfel acasă. Aici mă numesc Mucaporus.

- Te închini tot zeilor de la noi?

- Mă închin lui Zamolxis, adevăratul Dumnezeu.

Era fericit, asta se vedea limpede. Ce i se putea cere mai mult vieții? Libertatea se plătește scump, dar își merită întotdeauna prețul. Era oare atât de greu de înțeles? E de ajuns să știi să alegi: o existență nouă, oriunde, dincolo de fruntariile imperiului, un Dumnezeu nou, cel

adevărat, pentru a renaște chiar aici, pe pământ, și nu după moarte, așa cum ne învață religia lui Isis. Totul este cu puțință. [...]

Simțeam, acolo în fața focului, în fața colibei jalnice, în fața aceluia pământ mărginit la răsărit de mare, la apus de lac, că omul acela nu era demn de admirație doar pentru faptul că se transformase și pentru că își găsisse pacea, ci mai cu seamă pentru că descoperise o nouă posibilitate umană. Un roman putea trăi departe de Italia, chiar în afara imperiului, negându-l pe Augustus și pe zeii Romei, se simțea chiar mai bine decât înainte, se simțea fericit în mijlocul acestei mizerii sănătoase și primitive al cărei Dumnezeu era superior lui Jupiter și întregii sale familii divine.

Oare aici ajungi să te simți om mai mult decât sub protecția lui Jupiter și a lui Augustus? Să nu ucizi, să fii liber, să ai certitudinea vieții veșnice, cred că nicio religie, nici măcar aceea a lui Zamolxis, nu asigură credincioșilor ei asemenea drepturi, de care nicio lege și niciun cult nu vorbesc cu precizie. Sau atunci există poate taine pe care nimeni nu a dorit să mi le dezvăluie încă. Dar simt, în același timp, că asta nu e decât o amăgire și că tot ce se întâmplă în jurul meu, această migrație a “dezertorilor”, nu este decât o așteptare fără nume și fără chip.

Tot ce se petrece în această clipă în lume nu e decât o pregătire pentru o nouă metamorfoză a omului(mi-a venit cuvântul în minte de la sine, fără să mă gândesc). Și există printre noi ființe care o aud venind, ca o inundație îndepărtată, și se pregătesc s-o întâmpine. Îi aleg pe Zamolxis sau pe Isis, pentru a se afla mai aproape de apele care vor aduce într-o zi soluția, sau poate îl aleg pe Dumnezeul pe care-l așteptăm cu toții, fără s-o știm.

Al patrulea an

Potrivit credinței dacilor, toți războinicii căzuți în luptă ajung pe dată în cerul lui Zamolxis și al fericitei veșnicii. Când un get moare, mai ales în război, se serbează moartea lui printr-un ospăț. Când un get se naște, oamenii plâng intrarea lui în viața în care, cu siguranță, va suferi, până când Zamolxis se va îndura de el. Mi se pare ca această credință dă dovadă de multă înțelepciune.

Ținta la care vreau să ajung este Kogaionon, muntele sfânt al dacilor, pe vârful căruia trăiește marele preot înconjurat de călugării săi. Ceva neașteptat se va întâmpla, ceva care a început deja să se întâmple, nu știu ce, nici unde, dar văzduhul lumii e plin de acest ceva, saturat la fel ca de o umiditate pe care oamenii cei mai sensibili o simt, fără să-i cunoască numele, și care va reda neamului omenesc prospețimea unui nou început. Nu pot exprima acest lucru, care ar putea fi un nou Dumnezeu, un nou popor, un nou soare pe cer sau, poate, altceva necunoscut oamenilor, dar știu că asta se va întâmpla. Iar eu mă aflu aici ca să încerc să aflu dacă înțelepții geților, preoții lor cu viață vrednică, își au semnele lor, dacă învățătura lor le vorbește de această reînnoire, atât de apropiată, și dacă proorocii lor vestesc deja această venire pe care eu o aștept și ale cărei nume și formă îmi sunt de neînchipuit.[...]

Totul, potrivit preotului, nu era decât legendă. Zamolxis poate că nu existase niciodată. Nu era decât numele provizoriu, atributul lui Dumnezeu, acel Dumnezeu al cărui nume nu se dezvăluise încă muritorilor, dar care se va dezvălui curând. Trăim un timp al nebuniei și al speranței, timpul așteptării lui Dumnezeu. Oamenii nu vor fi poate mai buni decât astăzi, după revelație, dar vor ști cu certitudine să facă diferența între bine și rău. Vor fi așadar liberi să aleagă calea cea bună sau pe cea rea. Proorocii poporului lui Israel vestiseră venirea Domnului printre oameni, iar Zamolxis și el o proorocise. Popoarele, vreme de încă mii de ani

de acum încolo, aveau să se mai ucidă între ele, dar va veni o zi în care vom fi cu toții frați, iar crima și războiul vor dispărea de pe fața pământului.

- Vii de la Roma, ești dimpreună cu poporul tău, un dușman al poporului meu. Dar te primesc la mine, îți vorbesc așa cum i-aș vorbi unui frate și simt că sufletul ți-e plin de bunătate, de căință, de dragoste și de nădejde. Suferi că ești departe de ai tăi, de cerul și de pământul care te-au văzut născându-te. Să știi că un singur cer se întinde deasupra pământurilor noastre însângerate, iar exilul tău nu e decât o pregătire. Încearcă să nu faci rău, căci răul este cauza morții veșnice. Gândește-te că sufletul e lucrarea ta, că îl modelezi în fiecare zi prin faptele bune și că doar sufletul este veșnic.

-Vrei să mergi la Kogaionon, spuse preotul.

Inima-mi bătea tare, auzeam mișcarea regulată care-mi umplea pieptul de zgomot, o simțeam până în vârful degetelor. L-am privit pe preot și am înțeles. Ochii mi s-au umplut de lacrimi și m-am simțit năpădit de o fericire căreia nu-i puteam da nume. Am spus:

-Nu.

Preotul a zâmbit, s-a sculat, și-a pus mâna pe capul meu și a murmurat o rugăciune ale cărei vorbe nu le deslușeam. Mi-a făcut semn să-l urmez și am ieșit din peșteră în lumina orbitoare. O potecă umbroasă ne-a dus în creștetul muntelui unde privirea îmbrățișa o întindere largă. Era leagănul dacilor, miezul patriei lor, reședința regilor legendari și vechea capitală a lui Dromichete și Burebista, Sarmizegetusa.

Dar în clipa aceea, nu mă gândeam decât la mine, îmi venea să plâng, atât de mare era bucuria care mă cuprinsese. Simțeam că viața mea încetase a mai fi un spectacol de culori mișcătoare sau un șir de despărțituri fără comunicare între ele, simțeam că niciun zid nu mă mai separa de copilărie sau de anii petrecuți la Roma și că viața alcătuia un întreg armonios, modelat de plăcere și de suferință, că totul era acceptat astfel de către cel pe care-l puteam numi judecătorul suprem.”

(Vintilă Horia, Dumnezeu s-a născut în exil/ Jurnalul lui Ovidiu la Tomis)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat.

1. Precizează sensul din text al expresiei își merită prețul.....4 puncte
2. Transcrie câte doi termeni din câmpul semantic al sacrului și al profanului.....4 puncte
3. Justifică, prin două argumente, prezența descrierii în textul dat.....4 puncte
4. Prezintă viziunea lui Ovidiu asupra lumii noi, ilustrând-o cu o secvență din text.....4 puncte
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, care este rolul întâlnirii lui Ovidiu cu Mucaporus în devenirea spirituală a poetului.....4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte, în care să prezinți metamorfozele omului, în drumul său către Dumnezeu, valorificând textul dat și experiența personală și culturală. 20 de puncte

În realizarea eseului, vei avea în vedere:

Conținut:

- prezentarea viziunii lui Ovidiu asupra dreptei credințe.....4 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text..... 6 puncte
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale/ religioase.....6 puncte
- exprimarea viziunii proprii asupra căilor care conduc la metamorfoza ființei umane 4 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

„Seneca îi scria prietenului Lucilius să primească senin nenorocirile vieții, de vreme ce nu le poate influența. Iată miezul doctrinei stoice. În Evanghelii, citim ceva și mai teribil: Dumnezeu făcut om, Mântuitorul Iisus Hristos, a suferit, de bunăvoie, toate umilințele la care l-au supus semenii Săi: că această deșertare de slava divină, încununată de moartea prin răstignire, în locul tâlharului „preferat” de popor, deschide abisul smerit din care avea să explodeze energia Învierii. Multă lume s-a lepădat de creștinism sub pretextul că el îți cere prea mult: ar fi cu neputință de „practicat” până la capăt. Ba chiar și până la mijloc. Un Dumnezeu care îți cere, de pildă, să ierți dușmanului tău de 70 de ori câte 7 nu e omenos, ci crud! Tocmai pentru că ranchiuna, răzbunarea, invidia, meschinăria nu sunt accidente, ci trăsături ale omului căzut. Și dacă tot e căzut, de ce s-ar ridica peste puterile sale? Un cerc vicios, pe care teodrama critică îl sparge, dar numai pentru cei care au obosit să caute fericirea în lume și bunătața, în omul fără Dumnezeu. Pentru restul captivitatea continuă. Convertirea, prin înfrângerea propriei voințe, implică un efort ascetic deloc simpatice, ba chiar revoltător, în primă instanță. Trăim subjugăți de magnetul autoîndreptăririi. Ni se pare absurd să ne căutăm dreptatea în afara propriului ego, care îi acuză mereu pe alții și judecă mereu în favoarea noastră. Sunt circuite pe care fiecare ins cu o viață interioară le cunoaște: se luptă în această arenă toată viața. Și continuă să aleagă calea comodă, aceea în care silogismul justificării personale prevalează.”

(*Teodor Baconschi*, Darul desăvârșit)

* convertire- transformare interioară, prefacere morală/spirituală, schimbarea părerilor, a convin-gerilor, schimbarea unei valori în alta

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Prezintă viziunea lui Seneca față de ”nenorocirile vieții”..... .4 puncte
2. Menționează obiecțiile care i se aduc creștinismului..... .4 puncte
3. Precizează în ce măsură se regăsește ideea lui Seneca în învățătura Evangheliilor.....4 puncte
4. Identifică, în textul dat, etapele convertirii, așa cum le concepe Teodor Baconschi.....4 puncte
5. Interpretează afirmația ” să ierți dușmanului tău de 70 de ori câte 7 ”.....4 puncte

B. Pornind de la citatul: ” Ni se pare absurd să ne căutăm dreptatea în afara propriului ego, care îi acuză mereu pe alții și judecă mereu în favoarea noastră. Sunt circuite pe care fiecare ins cu o viață interioară le cunoaște: se luptă în această arenă toată viața. Și continuă să aleagă calea comodă, aceea în care silogismul justificării personale prevalează.”, scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte despre convertire ca luptă permanentă de înălțare spirituală. **20 de puncte**

În realizarea eseului, vei avea în vedere:

Conținut:

- tratarea temei propuse.....4 puncte
- valorificarea textului dat.....4 puncte
- realizarea unor asocieri cu alte scrieri, care abordează aceeași temă.....6 puncte
- exprimarea opiniei proprii despre convertire ca luptă permanentă de înălțare spirituală6 puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) - 2 puncte;
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 2 puncte;
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) – 2 puncte;
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 2 puncte;
- așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte

Notă! În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseurile trebuie să aibă minimum de cuvinte indicat și să dezvolte subiectul propus.

Din oficiu – 10 puncte .Total – 100 de puncte

Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)

Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București

Probă scrisă

29 martie 2025

Clasa a XII-a

☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

☐ Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Am fost ca nerodul din poveste

Ce căra soarele cu oborocul

În casa-i fără uși, fără ferestre...

Și-și blestema întunerecul și nenorocul.

Ieșeam cu ciubărele minții, goale, afară,

În lumină și pară,

Și când mi se părea că sunt pline,

Intram, răsturnându-le-n mine.

Așa ani de-a rândul

M-am canonit să car lumina cu gândul...

Atunci ai trimis îngerul tău să-mi arate

Izvorul luminii adevărate:

El a luat în mâini securea durerii

Și-a izbit năprasnic, fără milă, pereții.

Au curs cărămizi și moloz puzderii,

S-a zguduit din temelii clădirea vieții,

Au curs lacrimi multe și suspine,

Dar prin spărtura făcută-n mine,

Ca printr-un ochi de geam în zidul greu,

*Soarele a năvălit înlăuntrul meu.
Și cu el odată,
Lumea toată...
Îngerul luminător a zburat aiurea,
Lăsându-și înfiptă securea;
Cocioaba sufletului de-atuncea însă-i plină
De soare, de slavă și de lumină.*

Vasile Voiculescu, Luminătorul

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Notează două motive poetice din textul dat. 4 puncte
2. Precizează două atitudini diferite ale eului liric, ilustrându-le cu secvențe din text. 4 puncte
3. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, transformarea spirituală a omului surprinsă în text. 4 puncte
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația titlului poeziei citate. 4 puncte
5. Comentează două metafore, la alegere, din text. 4 puncte

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte despre simbolul cultural al luminii, valorificând textul dat și experiența ta culturală/religioasă. **20 de puncte**

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea simbolului luminii în viziunea ta; 6 puncte
- ilustrarea semnificațiilor simbolului prin două secvențe comentate din textul dat; 4 puncte
- valorificarea a două experiențe culturale/religioase; 6 puncte
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. 4 puncte

Se dă textul:

Când Îi spun lui Dumnezeu «Miluiește-mă!» port în conștiința și în inima mea atât pe oameni, cât și lumea întreagă. A fi singur cu Dumnezeu, singur înseamnă acum a fi plin de iubirea pe care Dumnezeu o are pentru toți oamenii; singur cu Dumnezeu și unit cu toți. Lumina lui Dumnezeu este atotcuprinzătoare; în El îi văd pe ceilalți; privindu-L îi privesc pe ceilalți. Nu mai sunt doar un om neutru care nu face rău celorlalți. Ci, în măsura în care înaintez în iubire,

trec la o etapă pozitivă, văzând taina celorlalți, devenind tot mai conștient de responsabilitățile mele față de ei. Mă simt obligat să fac ceva pentru ei, să-i ajut să-și rezolve greutățile vieții, problemele lor spirituale, să-i fac să guste bucuria în Dumnezeu. Oamenii sunt atât de împovărați, atât de chinuiți de probleme interioare și exterioare. Sunt extraordinar de complecși; sensibili la fiecare situație. Oamenii sunt foarte chinuiți astăzi; trebuie să îi ajutăm. Dar pentru aceasta e nevoie de o mare iubire. În iubire omul este bun; în iubire omul se dezvăluie. În fața iubirii mele, el se deschide, se liniștește, devine calm. Acum există cineva care-l iubește, care e plin de atenție față de el: se liniștește, se dezvăluie așa cum este; își descoperă temeiul său adevărat. Atunci cunosc omul prin iubire.

M.A. Costa de Beauregard, D. Stăniloae, Mică dogmatică vorbită: dialoguri la Cernica

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie, din textul-suport, două afirmații care exprimă efectul manifestării iubirii față de ceilalți oameni. 4 puncte
2. Menționează două obligații morale pe care autorul consideră că le are față de oameni. 4 puncte
3. Precizează sensul afirmației singur cu Dumnezeu și unit cu toți în contextul dat. 4 puncte
4. Prezintă, în 40–60 de cuvinte, viziunea autorului asupra relației dintre iubire și responsabilitate față de oameni și față de lumea întreagă. 4 puncte
5. Comentează, în 40–60 de cuvinte, secvența: Când Îi spun lui Dumnezeu «Miluiește-mă!» port în conștiința și în inima mea atât pe oameni, cât și lumea întreagă. 4 puncte

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți valoarea iubirii ca liant între sacru și profan, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; 6 puncte
- valorificarea a cel puțin două concepte specifice din sfera valorilor religioase; 6 puncte
- enunțarea a două judecăți de valoare care să valorifice experiența culturală și/sau religioasă; 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 2 puncte

REDACTARE 10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- ☐ existența părților componente; 2 puncte
- ☐ coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); 6 puncte

- ☐ utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); 1 punct
- ☐ respectarea limitelor de cuvinte. 1 punct

Olimpiada interdisciplinară CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

(Limba și Literatura Română și Religie - LICEU)

Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București

Probă scrisă

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

29 martie 2025

Clasa a XII-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- ☐ Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- ☐ Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- ☐ Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

PARTEA I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. – notarea a două motive poetice 2x2 puncte = 4 puncte
2. – precizarea a două atitudini diferite ale eului liric – ilustrarea cu secvențe din text 2x1 punct = 2 puncte
3. – explicarea transformării spirituale a omului: explicație adecvată și nuanțată, în acord cu semnificațiile textului – 3 puncte; explicație adecvată, dar schematică, ezitantă – 2 puncte; simpla menționare a unei transformări spirituale, fără explicații – 1 punct 3 puncte – respectarea normelor de punctuație și ortografie (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct 2x1 punct = 2 puncte
4. – prezentarea semnificației titlului: prezentare adecvată și nuanțată, valorificând textul dat – 3 puncte; prezentare adecvată, dar schematică – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 3 puncte – respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct 2x1 punct = 2 puncte
5. – identificarea corectă a două metafore – comentarea adecvată și nuanțată a metaforelor 2x1 punct = 2 puncte

B.

20puncte

- prezentarea simbolului luminii în viziunea personală: prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte;
- prezentare parțial adecvată – 3 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 6 puncte
- câte 2 puncte pentru ilustrarea semnificațiilor simbolului prin două secvențe comentate din textul dat:

comentare adecvată și nuanțată – 2 puncte; comentare parțial adecvată – 1 punct 2x2 puncte = 4 puncte

– câte 3 puncte pentru valorificarea a două experiențe culturale/religioase: valorificare adecvată – 3 puncte; valorificarea parțial adecvată – 1 punct 2x3 puncte = 6 puncte

– dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei: originalitate – 4 puncte; idei originale, alternând cu unele clișee – 2 puncte 4 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. – transcrierea, din textul-suport, a două afirmații care exprimă efectul manifestării iubirii față de ceilalți oameni 2x2 puncte = 4 puncte

2. – menționarea a două obligații morale pe care autorul consideră că le are față de oameni 2x2 puncte = 4 puncte

3. – explicarea sensului afirmației singur cu Dumnezeu și unit cu toți în contextul dat: explicare adecvată și nuanțată – 4 puncte; explicare schematică – 2 puncte 4 puncte

4. – prezentarea în 40-60 de cuvinte, a viziunii autorului asupra relației dintre iubire și responsabilitate față de oameni și față de lumea întreagă 4 puncte - prezentare adecvată și nuanțată, valorificând textul dat – 3 puncte; prezentare adecvată, dar schematică, valorificând textul dat – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct 3 puncte - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct

5. – comentarea, în 40-60 de cuvinte, a secvenței: Când Îi spun lui Dumnezeu «Miluiește-mă!» port în conștiința și în inima mea atât pe oameni, cât și lumea întreagă. 4 puncte - comentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; comentare adecvată, dar schematică – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct 3 puncte - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) 1 punct

B.

20 de puncte

– corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus: total – 6 puncte;

parțial – 3 puncte

6 puncte – valorificarea a cel puțin două concepte specifice din sfera valorilor religioase: valorificare adecvată – 2x3 puncte = 6 puncte; parțial – 2x2 puncte = 4 puncte; 6 puncte

– enunțarea a două judecăți de valoare care să valorifice experiența culturală și/sau religioasă: adecvat – 2x3puncte = 6 puncte; parțial – 2x2puncte = 4 puncte 6 puncte – dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei: originalitate 2 puncte

REDACTARE_____10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

☐ existența părților componente pentru fiecare compunere – introducere, cuprins, încheiere; 2 puncte - parțial – 1 punct;

☐ coerența exprimării: 6 puncte - logica formulării enunțurilor în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi: total – 3 puncte;

parțial – 2 puncte; - logica înlănțuirii ideilor în compuneri: total – 3 puncte; parțial – 2 puncte;

☐ utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); 1 punct

☐ respectarea limitelor minime de cuvinte. 1 punct

Concursul național interdisciplinar de limbă și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Etapă județeană

martie 2022

Clasa a XII- a

■ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

■ Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul :

O durere totdeauna mi-a fost singurătatea ta ascunsă

Dumnezeule, dar ce era să fac?

Când eram copil mă jucam cu tine

Și-n închipuire te desfăceam cum desfaci o jucărie.

Apoi sălbăticia mi-a crescut,

cântările mi-au pierit,

și fără să-mi fi fost vreodată aproape

te-am pierdut pentru totdeauna

în țărână, în foc, în văzduh și pe ape.

Între răsăritul de soare și apusul de soare

sunt numai tină și rană.

În cer te-ai închis ca-ntr-un coșciug.

O, de n-ai fi mai înrudit cu moartea

Decât cu viața,

mi-ai vorbi. De acolo unde ești,

din pământ ori din poveste mi-ai vorbi.

În spinii de-aici arată-te Doamne,

Să știi ce - aștepți de la mine.

Să prind din văzduh sulița veninoasă

Din adânc azvârlită de altul să te rănească sub aripi?

Ori nu dorești nimic?

*Ești muta, neclintita identitate
(rotunjit în sine a este a)
nu ceri nimic. Nici măcar rugăciunea mea.
Iată stelele intră în lume
deodată cu întrebătoarele mele tristeți.
Iată e noapte fără ferestre-n afară.
Dumnezeule, de-acum ce mă fac?
În mijlocul tău mă dezbrac. Mă dezbrac de trup
ca de-o haină pe care-o lași în drum.*

(Lucian Blaga , Psalm)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele următoare cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Precizează tema textului dat. 4 puncte
2. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, relația om – divinitate, așa cum apare în prima secvență poetică. 4 puncte
3. . Indică rolul verbului la modul condițional optativ din a doua secvență poetică. 4 puncte
4. Explică, în minimum 50 de cuvinte, simbolul spinilor, așa cum se desprinde din text. 4 puncte
5. Evidențiază, în minimum 50 de cuvinte, semnificația întrebării retorice prezente în finalul discursului poetic. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 150 de cuvinte despre existența între sacru și profan, pornind de la textul – suport dat. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea viziunii proprii asupra tematicii supuse interpretării; 4 puncte
- susținerea propriei viziuni cu secvențe comentate din textul-suport dat; 6 puncte
- explicarea legăturii care se poate stabili între titlu și text, din perspectiva cerinței formulate; 4 puncte
- originalitatea interpretării 6 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Pentru un om nereligios, Timpul nu poate reprezenta nici ruptură, nici „mister”: el alcătuiește dimensiunea existențială cea mai profundă a omului și este legat de propria sa existență, având așadar un început și un sfârșit, și anume moartea, dispariția existenței. Oricât de numeroase ar fi ritmurile temporale pe care le urmează și oricât de deosebite ar fi intensitățile acestor ritmuri, omul nereligios știe că este vorba mereu de o experiență umană în care nu poate

intervenii nicio prezență divină. Dimpotrivă, pentru omul religios, durata temporală profană poate fi periodic „oprită” prin introducerea, cu ajutorul riturilor, a unui Timp sacru, non-istoric (în sensul că nu ține de prezentul istoric). Tot așa cum o biserică înseamnă o ruptură de nivel în spațiul profan al unui oraș modern, slujba religioasă care are loc înăuntrul ei înseamnă o ruptură în durata temporală profană: nu mai este prezent Timpul istoric actual, timpul trăit, de pildă, pe străzile și casele din jur ci Timpul în care s-a desfășurat existența istorică a lui Isus Cristos. Timpul sfințit prin predicile, patimile, moartea și Învierea lui Cristos. Trebuie să spunem totuși că acest exemplu nu evidențiază întru totul deosebirea dintre Timpul profan și Timpul sacru; în comparație cu celelalte religii, creștinismul a reînnoit într-adevăr experiența și conceptul de Timp liturgic, afirmând istoricitatea persoanei lui Cristos. Pentru un credincios, liturgia se desfășoară într-un Timp istoric sfințit prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Timpul sacru, reactualizat periodic în religiile precreștine (mai ales în cele arhaice) este un Timp mitic, un Timp primordial, care nu poate fi identificat cu trecutul istoric, un Timp originar, care s-a ivit dintr-o dată, care nu era precedat de un alt Timp, pentru că niciun Timp nu putea exista înainte de apariția realizării înfățișate de mit. Omul religios trăiește astfel în două feluri de Timp, dintre care cel mai important, Timpul sacru, apare sub forma paradoxală a unui Timp circular, reversibil și recuperabil, un soi de prezent mitic regăsit periodic cu ajutorul riturilor. Acest comportament față de Timp deosebește omul religios de cel nereligios: primul refuză să trăiască doar în ceea ce se numește, în termeni moderni, „prezentul istoric”, străduindu-se să ajungă la un Timp sacru care, în unele privințe, ar putea însemna „Veșnicia”.

(Mircea Eliade, Sacrul și profanul)

A. Scrie răspunsul , în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele următoare cu privire la textul dat

1. Explică, în minimum 50 de cuvinte, deosebirea dintre Timpul sacru și Timpul profan, așa cum se desprinde din textul dat. 4 puncte
2. Precizează rolul riturilor pentru trăirea timpului mitic ca prezent. 4 puncte
3. Indică sensul din text al sintagmei Timp istoric sfințit prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu. 4 puncte
4. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, relația dintre Timpul sacru și Veșnicie, din perspectiva omului religios, valorificând textul dat. 4 puncte
5. Explică, în 50-70 de cuvinte, ce impact are pentru viața creștinului demarcarea, atât a spațiului, cât și a timpului, în sacru și profan. 4 puncte

B. Alcătuiește un eseu, de minimum 150 de cuvinte, despre frumusețea împletirii sacralului cu profanul în marea trecere spre Dumnezeu, valorificând experiența ta culturală și / sau religioasă. **20 de puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- a. existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 2 puncte
- b. coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) - 6 puncte
- logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi

▪ logica înlănțuirii ideilor, în compuneri

c. utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată, utilizarea adecvată a limbajului religios), respectarea limitelor minime de cuvinte -

2 puncte

Concursul național interdisciplinar de limbă și literatura română și religie
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Etapă județeană

martie 2022

Clasa a XII a – Existența între sacru și profan

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. prezentarea temei textului (de ex.: singurătatea omului contemporan, care nu se mai află în dialog cu sacrul etc.): prezentare nuanțată -3p;/ prezentare schematică- 2p;/ încercare de prezentare- 1p; formularea răspunsului în enunț, corectitudinea exprimării- 1p
2. prezentarea relației om – divinitate, așa cum apare în prima secvență poetică: prezentare clară și nuanțată:- 3p;/ prezentare ezitantă- 2p;/ încercare de prezentare- 1p; corectitudinea exprimării- 1p.
3. prezentarea valorii stilistice condiționalului optativ în textul dat (de ex.: exprimarea regretului de a nu putea stabili o punte de comunicare cu divinitatea, absența verbalizării din partea sacrului fiind echivalentă cu moartea cuvântului etc.): prezentare clară și nuanțată:- 3p;/ prezentare ezitantă- 2p;/ încercare de prezentare- 1p; corectitudinea exprimării- 1p.
4. Explicarea simbolului spinilor, așa cum se desprinde din text (de ex.: lumea profană, univers desacralizat, al suferinței) explicare adecvată și nuanțată -3p;/ explicare schematică- 2p; încercare de a explica - 1p, respectarea numărului minim de cuvinte, corectitudinea exprimării- 1p..
5. evidențierea semnificației întrebării retorice din final (de ex.: disperarea tragică a celui care conștientizează obturarea comunicării profanului cu sacrul etc.): pevidențiere clară și nuanțată:- 3p;/ ezitantă- 2p;/ încercare de răspunde cerinței- 1p; corectitudinea exprimării- 1p.

B.

20 de puncte

Notă!

prezentarea viziunii proprii asupra tematicii supuse interpretării:

sugestivă/ezitantă/schematică 6p./4p.2p.

6 puncte

susținerea propriei viziuni cu secvențe comentate din textul suport:

expresivă/ezitantă: 4p./2p. 4 puncte

explicarea legăturii care se poate stabili între titlu și text, din perspectiva cerinței formulate: sugestivă/ezitantă: 4p./2p. 4 puncte

originalitatea interpretării: 4 puncte

substanțialitatea, complexitatea ideilor creative/varietatea ideilor/ tendința de generalizare: 6p./4p./2p. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

PARTEA a II-a 40 de puncte

A. 20 de puncte

1. Pentru explicarea corectă a deosebirii între Timpul sacru și Timpul profan (exemplu : Timpul sacru este un Timp mitic, primordial readus în prezent, cu ajutorul riturilor iar Timpul profan este omogen, relativ, neutru, are o natură diferită și oferă experiențe de trăire inferioare Timpului sacru, din perspectiva omului religios) se acordă 2x2 puncte= 4 puncte, pentru răspuns parțial corect 2 puncte, pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia se acordă 0 puncte.

2. Pentru precizarea corectă a rolului riturilor pentru trăirea timpului mitic, ca prezent. (exemplu: Prin intermediul Sfintele slujbe , omul are posibilitatea de a Se întâlni cu Dumnezeu, pe tot parcursul vieții sale și în special, prin intermediul Sfintelor Taine care au menirea de a-i transfigura existența, ca persoană aflată pe Cale, în Adevăr și Viață) se acordă: 4 puncte, pentru răspuns parțial corect 2 puncte, pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia se acordă 0 puncte.

3. Pentru explicarea corectă a expresiei: Timp istoric sfințit prin Întruparea Fiului lui Dumnezeu. (exemplu: Timpul liturgic oferă creștinilor practicanți experiența mistică, a retrăirii tuturor momentelor vieții pământești a Domnului nostru Iisus Hristos, de la Întrupare până la Înălțarea la cer, fiecare Sfântă Liturghie fiind o reactualizare a Jertfei Euharistice și a iubirii jertfelnice a Fiului lui Dumnezeu Care sfințește timpul istoric, Îl încarcă, cu prezența dumnezeiască), se acordă: 4 puncte, pentru răspuns parțial corect 2 puncte, pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia se acordă 0 puncte.

4. Pentru prezentarea corectă a relației între Timpul sacru și Veșnicie, din perspectiva omului religios (exemplu : Timpul sacru este același la fiecare sărbătoare, reversibil, deci el devine circular. Atributul său de a rămâne neschimbat creează Veșnicia), se acordă: 4 puncte, pentru răspuns parțial corect 2 puncte, pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia se acordă 0 puncte.

5. Pentru explicarea corectă a impactului demarcării, atât a spațiului cât și a timpului, în sacru și profan, în viața creștinului (exemplu: Pentru omul religios creștin, spațiul nu este niciodată omogen și relativ, el experimentează și existența zilnică profană, care cunoaște o ruptură, în momentul întâlnirii lui cu spațiul sacru al bisericii și cu trăirea Timpului Sacru.) se acordă: 4 puncte, pentru răspuns parțial corect 2 puncte, pentru răspuns incorect sau lipsa acestuia se acordă 0 puncte.

B. 20 de puncte

- prezentarea viziunii proprii asupra tematicii supuse interpretării:

sugestivă/ezitantă/schematică 6p./4p.2p

6 puncte

6 puncte - susținerea propriei viziuni prin valorificarea experienței personale și / sau culturale:

expresivă/ezitantă/schematică 8p./4p./2p.

8 puncte

- originalitatea interpretării: substanțialitatea, complexitatea ideilor creative/varietatea ideilor/
tendința de generalizare: 6p./4p./2p.

6 puncte

REDACTARE

10 puncte

a. existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere: câte 1 punct pentru fiecare
compunere 2 puncte

b. coerența exprimării 6 puncte

▪ logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi: în totalitate
-3 p.; parțial -1 p.

▪ logica înlănțuirii ideilor, în compuneri: în totalitate -3 p.; parțial -1 p.

c. utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a
lexicului, sintaxă adecvată, utilizarea adecvată a limbajului religios 2p.). 2 puncte

Olimpiada Națională Interdisciplinară
„CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

5 martie 2022

Clasa a XII-a

Varianta 1

- ☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- ☐ Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

În vârful copacului Tău sunt o floare...
Pe cea mai înaltă ramură a lumii
Mă leagăn în talazul de azur și soare.
Slavă Ție că n-am rămas în temnița humii,
Ci slobodă, spre cer, înfloritoare
Inima mea nu mai întârzie:
Zbucnește afară în limpezi petale
Să lege rod tainic, bob de poezie
Hrană zburătoarelor împărăției Tale.
Petala mi-e cu aripa rudă,
Miresme, cântec gata să s-audă.
Zâmbesc sub luceafăr visările-mi grele,
Beau apele lunii, se umflă în ele
Păunii nopții cu cozile-n stele.
...Scuturați-mă vânturi mlădii ori haine,
Singură moartea e o dincolo de fire
Prăpastie cu adânc de fericire.

*Furtuna extazului mă va urca, poate,
Peste vămile și stavilele toate,
Într-o pală de parfum, Doamne, până la Tine,
Cerul arunce-mi înapoi jos ruina.
Floarea căzută din împărăție
A văzut Cerul și a sărutat Lumina.*

(Vasile Voiculescu, Doamne)

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat.

1. Notează două mărci ale subiectivității din text. 4 puncte
2. Menționează două motive literare. 4 puncte
3. Comentează două figuri de stil diferite. 4 puncte
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, rolul ortografierii cu majusculă a termenilor Cerul, Lumina. 4 puncte
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, valoarea expresivă a utilizării indicativului prezent în text. 4 puncte

Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte în care să prezinți perspectiva asupra condiției umane, valorificând textul dat și experiența personală și culturală.

În redactarea eseului, vei avea în vedere: 20 de puncte

- prezentarea perspectivei asupra condiției umane; 4 puncte
- ilustrarea condiției umane cu ajutorul a două secvențe comentate din text; 4 puncte
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale; 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

„Dorul e foc ce arde, e boală care îngălbenește pe cel în care se așază și-l usucă din picioare, îl face să plângă, îi paralizează orice activitate, îl poartă din loc în loc, nu-i mai dă odihnă, nu-l lasă să lucreze, nu-l lasă să doarmă. [...] Dorul este mărturia comuniunii adânci, duioase și lucide în care trăiește poporul român. În dor fulgeră o pătrundere deosebit de adâncă a

calităților și frumuseților persoanei dorite, tocmai pentru că această pătrundere e înaripată de duioșie. Individualistul nu suferă de dor. Dar el nici nu a străbătut prin cunoaștere la esența cea mai frumoasă a altuia. Lui îi este indiferent din punct de vedere afectiv că este sau nu este cineva lângă el. El nu suferă de absența cuiva. El nu cunoaște afectiv propriu-zis pe nimeni[...] Cel ce dorește nu se mulțumește cu preocuparea de interesele sale, nu dă atenție importantă la nimic în jurul său sau le vede pe toate sub un văl de tristețe, pentru că nu mai vede decât pe cel ce e totuși la distanță și care sigur ar putea da lumină celor din jurul său. Cel ce dorește se depășește pe sine, dar se cunoaște într-un mod mai deplin, pe când egoistul nu se vede decât pe sine, dar foarte ciuntit, căci nu e preocupat decât de satisfacerea pasiunilor sale.”

(Dumitru Stăniloae, Reflecții despre spiritualitatea poporului român)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Menționează, în context, doi termeni aflați în relație de sinonimie. 4 puncte
2. Precizează două efecte ale dorului asupra ființei umane. 4 puncte
3. Notează un motiv pentru care egoistul nu suferă. 4 puncte
4. Prezintă modul în care dorul reprezintă o cale de cunoaștere. 4 puncte
5. Explică, în 50 – 70 de cuvinte, afirmația: „În dor fulgeră o pătrundere deosebit de adâncă a calităților și frumuseților persoanei dorite.” 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 200 de cuvinte despre dor ca sentiment profund, pornind de la afirmația: „Dorul este mărturia comuniunii adânci, duioase și lucide în care trăiește poporul român.” și valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

REDACTARE

20 de puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 20 de puncte, astfel: existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) - 2 puncte; coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 6 puncte; utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 6 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte; respectarea limitelor minime și maxime a numărului de cuvinte – 2 puncte.

Olimpiada Națională Interdisciplinară
„CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ”
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București

5 martie 2022

Clasa a XII-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 1

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Nu se acordă puncte din oficiu.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. notarea a două mărci ale subiectivității din text 4 puncte
2. menționarea oricăror două motive literare 2 x 2 puncte = 4 puncte
3. comentarea oricăror două figuri de stil diferite:
 - identificarea fiecărei figuri de stil – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - comentarea fiecărei figuri de stil identificate – 2 x 1 p. = 2 puncte 4 puncte
4. explicarea rolului ortografierii cu majusculă a cuvintelor date: prezentare nuanțată și adecvată – 4 p.; prezentare schematică – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. 4 puncte
5. prezentarea valorii expresive a verbului la indicativ prezent: prezentare nuanțată și adecvată – 4 p.; prezentare schematică – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. 4 puncte

B.

20 de puncte

- prezentarea perspectivei asupra temei date: nuanțat și adecvat – 4 p.; schematic – 2p.; încercare de prezentare – 1 p. 4 puncte
- ilustrarea condiției umane prin două secvențe comentate din text: comentare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de comentare, schematism – 1 p. 2 x 3 puncte = 6 puncte
- valorificarea a două experiențe culturale sau personale: nuanțată – 3 p.; schematică – 1 p. 2 x 3 puncte = 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 4 puncte

Notă!

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 200 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

PARTEA a II-a

40 de puncte

A

20 de puncte

1. menționarea oricăror doi termeni aflați în relație de sinonimie 2 x 2 puncte = 4 puncte
2. precizarea a două efecte ale dorului asupra ființei umane (de exemplu: plâns, slăbiciune, peregrinare etc.) 2 x 2 puncte = 4 puncte
3. notarea oricărui motiv pentru care egoistul nu suferă (de exemplu: Lui îi este indiferent din punct de vedere afectiv că este sau nu este cineva lângă el. El nu suferă de absența cuiva. El nu cunoaște afectiv propriu-zis pe nimeni.) 4 puncte
4. prezentarea modului în care dorul reprezintă o cale de cunoaștere: autodepășire, aprofundare, comuniune prin disponibilitatea emoțională/ atenție față de celălalt/ iubirea față de făptură/ absența egoismului: nuanțat și adecvat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de prezentare – 1 p. 4 puncte
5. Explicarea afirmației date: nuanțat și adecvat – 4 p.; schematic – 2 p.; încercare de explicare – 1 p. 4 puncte

B.

20 de puncte

- concordanța dintre conținutul eseului și tema dată 8 puncte
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase 7 puncte
- valorificarea experienței culturale și/sau religioase 5 puncte

Notă!

Eseul nu se va evalua global, ci urmărind cu fidelitate descriptorii și criteriile/ subpunctele din barem. Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele; utilizarea unor idei cu caracter general; informațiile care depășesc vârsta elevului și programele școlare specifice anului de studiu; folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării.

REDACTARE

20 de puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere 2 puncte
- coerența exprimării 6 puncte
- logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi: în totalitate – 3 p.; parțial – 1 p. 3 puncte
- logica înlănțuirii ideilor, în eseuri: în totalitate – 3 p.; parțial – 1 p. 3 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) 2 puncte
- respectarea normelor de ortografie (0-1 erori – 3 puncte; 2 erori – 2 puncte; 3 erori – 1 punct; 4 sau mai multe erori – 0 puncte) 3 puncte
- respectarea normelor de punctuație (0-1 erori – 3 puncte; 2 erori – 2 puncte; 3 erori – 1 punct; 4 sau mai multe erori – 0 puncte) 3 puncte
- așezarea în pagină, lizibilitatea 2 puncte
- respectarea limitelor minime și maxime a numărului de cuvinte 2 puncte

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care eseul are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ INTERDISCIPLINARĂ
„CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ” ,**

limba și literatura română și religie

Etapă județeană

5 martie 2022

**Clasa a XII-a
CALARASI**

☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 puncte

Se dă textul:

Suflete, prund de păcate,

ești nimic și ești de toate.

Roata stelelor e-n tine

și o lume de jivine.

Ești nimic și ești de toate:

aer, păsări călătoare,

fum și vatră, vremi trecute

și pământuri viitoare.

Drumul tău nu e-n afară,

căile-s în tine însuși.

Iară cerul tău se naște

ca o lacrimă din plânsu-ți.

(Lucian Blaga – Suflete, prund de păcate)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat:

20 de puncte

1. Identifică două motive literare.	4 puncte
2. Menționează ipostaza eului liric.	4 puncte
3. Comentează două figuri de stil diferite.	4 puncte
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, rolul repetiției în discursul liric.	4 puncte
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, simbolul păsării călătoare.	4 puncte

B. Scrie un eseu, de minimum 250 de cuvinte, în care să prezinți modul în care omul îl poate cunoaște pe Dumnezeu, valorificând textul dat și experiența personală și culturală. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra modului în care omul îl poate cunoaște pe Dumnezeu; 4 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 6 puncte
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale; 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II- a

40 puncte

Se dă textul: – *Nae Ionescu spune că cine nu are sânge românesc poate fi „bun Român”, dar cu nici un preț și orice s-ar petrece nu poate fi „Român”. Așa și este, dacă nu-i decât pe măsura puțințelor omenești. Dar ce nu e cu puțință la oameni e cu puțință la Dumnezeu. Pe cale omenească, obișnuită, după fire, nu poți trece de la însușirea de „bun Român” la starea de „Român”. Dar prin botezul sângelui, ca vărul meu Teodor la Mărășești, dar pe cale de transfigurare? Cum de nu și-a adus Nae Ionescu aminte de Matei 19,26, de Marcu 10,27, de Luca 18,27? Cum de n-a înțeles că și aici există un drum presărat cu flori de iasomie și cu minuni, al înnoirii care face ca toate să devină cu puțință, ușoare? Cui crede că vinul se poate preschimba în sânge, nu-i vine greu a recunoaște că duhul poate săvârși mutații semiotice cu sângele. Biologic, etnic, da. Mistic, problemele se pun însă cu totul altfel și ceea ce nu e cu puțință pe un plan devine cu totul posibil, degrabă, pe celălalt. (Matei 19,26: „Dar Iisus, privind la ei le-a zis: La oameni aceasta e cu neputință, la Dumnezeu însă toate sunt cu puțință”, Marcu 10,27: „Iisus privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu puțință”, Luca 18,27: „Iar el a zis: Cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu puțință la Dumnezeu. ” – Atenție la acel privind la ei, care arată câtă însemnătate dădea Iisus acestor cuvinte pline de tâlc, și greu, poate, nu de înțeles, ci de asimilat).*

(Jurnalul fericirii de *Nicolae Steinhardt*)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat: **20 de puncte**

1. Transcrie două fragmente în care este prezentată manifestarea sacralului. 4 puncte
2. Identifică modul în care, autorul, consideră că poți transcede din lumea profană în lumea sacralului. 4 puncte
3. Notează motivul pentru care Nicolae Steinhardt, alege versete similare, dar din Evangheliile diferite. 4 puncte
4. Formulează, pornind de la cuvintele lui Nicolae Steinhardt, pe ce se fundamentează virtutea nădejdi. 4 puncte
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, sintagma botezul sângelui. 4 puncte

B. Pornind de la titlul operei lui Nicolae Steihardt, Jurnalul fericirii, prezintă în minimum 250 de cuvinte, o soluție prin care, depășind momente personale sau istorice grele, să devenim mai buni/ puternici/ credincioși, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- existența părților componente – 1 punct;
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 2 puncte;
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) – 1 punct;
- respectarea normelor de ortografie – 2 puncte;
- respectarea normelor de punctuație – 2 puncte;
- așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct;
- respectarea limitelor minime de cuvinte – 1 punct.

Olimpiada națională interdisciplinară de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

ETAPA JUDEȚEANĂ – 20 MARTIE 2022

**CLASA A XII-A
PRAHOVA-CAMPINA**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Ruptu-mi-am, Doamne, drum prin nămeți și prin cuțitele vântului,
copilandru, cu crucea de foc a vântului,
trecut-am Carpații printre jandarmi fioroși, pe vămile cucului,
cu pașii fără de popas ai haiducului...*

*Vrăjit ca în basme de țara doinei și-a visului,
apucat-am drumul cu cotituri ale proscrisului, zdrobit
cu trupul ca-nghețat sub cojocul nenorocului,
gândul mergea prin zăpezi, ca-n carele iuți ale focului.*

.....

*Sângele mi-l prăpădeam sub săgețile amarului,
în lipsa aurului și a gologanului...*
*Din trandafirii sălbatici rămasu-mi-au doar ghimpii spinului,
pân' la ultima picătură băut-am amarul pahar al destinului!*

*Azi cu inima sfâșiată în uscatele crengi ale cuvântului,
iată-mă, Doamne, gol și singur,*

spre chilia cea stâmtă a mormântului.

Azi iată-mă lângă mormântul de fiecare seară al soarelui

și sub a timpului, tâlharului...

de unde nedezrobit, îmi trimit pe aripile vântului și a norului,

albele rândunele ale gândului și dorului.

.....

(Aron Cotruș, Psalm românesc)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat: 20 de puncte

1. Precizează două teme/motive literare. 4 puncte
2. Explică semnificația unei metafore. 4 puncte
3. Exemplifică două trăsături ale organizării prozodice. 4 puncte
4. Formulează două aprecieri asupra limbii și a stilului. 4 puncte
5. Propune, în 20-40 de cuvinte, o posibilă semnificație a titlului poeziei. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte, unde vei prezenta modul în care credința poate conduce către resemnarea și împăcarea celui aflat în ipostaza deznădăjnitului. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra modului în care deznădăjnitul este susținut spiritual;
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text;
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale;
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei.

PARTEA A II-A

40 de puncte

Se dă textul:

R: Ce înseamnă, pentru secolul XXI, succesul în viața unui om?

C.N: Nu aş putea să spun. Depinde de parametrii alegerii sale. Personal, cred că, în fapt, succesul nu există. Există o succesiune de împliniri care te apropie de desăvârşire, dar te pot şi îndepărta. Pentru mine, împlinirea este a trăi în Hristos. Pentru altul, a nu-l înghiţi pe Dumnezeu deloc. Vieţile noastre publice sunt pline de oameni de succes care nu au realizat nimic, ci doar au vestit totul ca mare „realizare“. Succesul trece extrem de uşor. E boarea de vânt a modei. Pentru a rezista coerent şi corect în ceea ce priveşte munca ta e nevoie de muncă, de concentrare, de o viaţă echilibrată. Cred că fiecare profesionist trebuie să aibă în el ceva din rigoarea chirurgului şi din virtuozitatea violonistului. Altfel, el devine un funcţionar al succesului. Uneori obtuz şi sigur pe el că a rămas ultimul geniu din lume.

R: .Cât de importantă considerați că este lectura pe drumul spre succes?

C.N: Este provizia de hrană a unei minți sănătoase pe drumul spre împlinire. Cunosoc și analfabeți geniali. Dar ei lecturează cartea lumii prin mijloacele puse la îndemâna lor: intuiție, conectarea la mediu etc. În principiu însă, pentru a putea construi succesiunea de împliniri care te desăvârșesc, ai nevoie să gândești în comuniune cu oamenii, cu lumea din care faci parte și pe care, pe alocuri, trebuie să o ți-o asumi. Actul cititului are ceva din isihia rugăciunii. Cere efort și muncă, smerenie și autocunoaștere. Or toate acestea te ajută pe calea ta și devin provizie la vremuri de încercare.

R: Ce credeți că le lipsește cel mai mult copiilor de astăzi, când vine vorba de sănătatea lor psihică și spirituală?

C.N: Copiilor de astăzi le lipsesc părinții. Nu preocuparea acestora de a-i sufoca prin activități. Nu. Aici suntem campioni. Asezonăm creșterea copiilor cu toate frustrările noastre intelectuale, emoționale și fizice. Părinții ca forță activă, ei lipsesc. Mici sfinți locali, care să lumineze viața copiilor, să le fie odihnă și curaj. Fără colaborarea tati-mami și fără prezența unor bunici sănătoși sufletește – chiar dacă sunt epuizați fizic – în viețile copiilor, aceștia cresc fără aripi portante. Putem teoretiza cât vrem. Câtă vreme avem specialiști care ne spun că pruncii nu aparțin părinților și că educația din afară e mai importantă decât cea dinăuntru suntem o societate bolnavă de lipsă de înțelegere a iubirii. Și, unde iubire nu e, nimic nu e.

R: . Ce au nevoie să înțeleagă părinții despre succes?

*C.N: Că subiectul succesului nu este persoana lor, ci împlinirea lor prin toți cei care le alcătuiesc viața. Că orice efort făcut pentru punerea în valoare doar a propriei tale persoane devine un efort egoist și jalnic, dacă nu se trăiește în bucuria comuniunii cu ceilalți. (Interviu cu părintele Constantin Necula: Unde iubire nu e, nimic nu e) *Isihia- liniște, odihnă, tihnă; stare de concentrare și pace lăuntrică obținută prin repetarea continuă a rugăciunii lui Iisus*

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat: **20 de puncte**

1. Transcrie două mijloace prin care analfabeții geniali lecturează cartea lumii. 4 puncte
2. Notează o „lipsă” a copiilor de astăzi. 4 puncte
3. Identifică o verigă lipsă a relației părinți-copii în societatea contemporană. 4 puncte
4. Explică, în 50-70 de cuvinte, afirmația lui Constantin Necula: „actul cititului are ceva din isihia rugăciunii”. 4 puncte
5. Formulează un îndemn pe care l-ai adresa părinților de azi. 4 puncte

B. Imaginează-ți în minimum 250 de cuvinte, o parabolă al cărei mesaj să fie: Pentru mine, împlinirea este a trăi în Hristos, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări, se acordă 10 puncte: - 2 puncte pentru respectarea părților componente ale compunerilor (introducere, cuprins, încheiere); - 6 puncte pentru coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi;

logica înlănțuirii ideilor, în compuneri; ortografie și punctuație); 2 puncte pentru utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxă adecvată, respectarea limitelor minime de cuvinte).

Olimpiada națională interdisciplinară de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

ETAPA JUDEȚEANĂ – 20 MARTIE 2022

**CLASA A XII-A
PRAHOVA-CAMPINA**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. precizarea oricăror două teme/motive literare (destinul, dezrădăcinarea etc.) 2 x 2 p - 4 puncte

2. comentarea unei metafore :

- identificarea figurii de stil – 2 puncte

- comentarea metaforei identificate – 2 puncte

4 puncte

3. precizarea a două trăsături prozodice (ingambamentul, monorima etc.)-2 x 1p; specificarea cu exemple-2 x 1p

4 puncte

4. formularea a două aprecieri asupra limbii (inversiuni, arhaisme, neologisme etc.) și a stilului (oralitatea, retorismul etc.):2 x 2 p

4 puncte

5. explicarea titlului: explicare nuanțată și adecvată – 3 p.; explicare schematică – 2 p.; încercare de prezentare 1p.;încadrare în numărul de cuvinte 1p

4 puncte

B.

20 de puncte

– prezentarea viziunii proprii asupra problematicei puse în discuție: nuanțat și adecvat – 4 puncte;

schematic – 2 puncte; încercare de prezentare –

1 punct

4 puncte – ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text: comentare clară, nuanțată – 2 x 2 puncte= 4 puncte; încercare de comentare, schematism – 2 x 1 punct= 2 puncte

4 puncte – valorificarea a două experiențe personale sau culturale: nuanțată –2 x 3p.=6 puncte;

schematică – 2 x 2p.= 4 puncte
6 puncte – dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II-a 40 de puncte

A 20 de puncte

1. transcrierea oricăror două mijloace 2 x 2 puncte = 4 puncte
 2. identificarea corectă a elementului solicitat 4 puncte
 3. identificarea corectă a elementului solicitat 4 puncte
 4. explicarea afirmației lui C. Necula 4 puncte
- referirea la text – 2 p.
 - originalitate – 1 p.
 - încadrare în numărul de cuvinte – 1 p.
5. formularea unui îndemn adresat părinților: nuanțat și adecvat – 4 p.; schematic – 2 p.;
încercare de prezentare – 1 p. 4 puncte

B. 20 de puncte

- concordanța dintre mesajul parabolei și tema dată 8 puncte
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase 7 puncte
- valorificarea experienței culturale și/sau religioase 5 puncte

Notă!

Compunerea nu se va evalua global, ci urmărind cu fidelitate descriptorii și criteriile/ subpunctele din barem. Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele; utilizarea unor idei cu caracter general; informațiile care depășesc vârsta elevului și programele școlare specifice anului de studiu; folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării.

REDACTARE (10 puncte)

- a) existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere 2 puncte
- b) coerența exprimării 6 puncte
- ☐ logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi - 3 puncte
- ☐ logica înlănțuirii ideilor, în compuneri – 3 puncte

- c) utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) respectarea limitelor minime de cuvinte 2 puncte

Notă!

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 250 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Olimpiada interdisciplinară de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Etapă județeană

12 martie 2022

**Clasa a XII-a
GALATI**

☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

☐ Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 puncte

Se dă textul:

Ruga mea e fără cuvinte,
Și cântul, Doamne, îmi e fără glas.
Nu-ți cer nimic. Nimic ți-aduc aminte.
Din veșnicia ta nu sunt măcar un ceas.
Nici rugăciunea, poate, nu mi-e rugăciune,
Nici omul meu nu-i, poate, omenesc.
Ard către tine-ncet, ca un tăciune,
Te caut mut, te-nchipui, te gândesc.
Ochiul mi-e viu, puterea mi-e întreagă
Și te scrutez prin albul tău veșmânt
Pentru ca mintea mea să poată să nțeleagă
Ne-ngenunchiata firii pe pământ. zilnic
Săgeata nopții zilnic vârful și rupe Și
se-ntregește cu metal.
Sufletul meu, deschis ca șapte cupe,
Așteaptă o ivire din cristal,
Pe un ștergar cu brâie de lumină.
Spune tu, Noapte, martor de smarald,
În care-anume floare și tulpină
Dospește suc fructului Său cald?
Gătită masa pentru cină,

Rămâne pusă de la prânz.

Sunt, Doamne, prejmuit ca o grădină,

În care paște-un mînz.

Tudor Arghezi - Ruga mea e fără cuvinte

A. Scribe răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat - 20 de puncte

1. Identifică două motive literare. 4 puncte
2. Menționează ipostaza instanței lirice. 4 puncte
3. Comentează două figuri de stil diferite. 4 puncte
4. Precizează patru locuțiuni/expresii care să conțină cuvântul „ochi”. 4 puncte
5. Explică, în 40-60 de cuvinte semnificația titlului poeziei. 4 puncte

B. Scribe un eseu de minimum 250 de cuvinte, în care să prezinți mijloacele prin care omul ajunge la Dumnezeu, valorificând textul dat și experiența personală și culturală. 20 puncte

În redactarea eseului vei avea în vedere:

- ☐ Prezentarea propriei viziuni asupra modului în care omul poate să ajungă la Dumnezeu; 4 puncte
- ☐ Ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 6 puncte
- ☐ - Valorificarea a două experiențe personale sau culturale; 6 puncte
- ☐ - Dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II-a 40 de puncte

Se dă textul:

„Una dintre cele mai frumoase teme ale teologiei creștine este tema libertății acordate de Creator omului, așa încât din alcătuirea sa (gândită „după chipul și asemănarea“ Autorului) să nu lipsească un atribut esențial: dreptul la alegere și inițiativă. Nu există „persoană“, în sens deplin, fără liber arbitru, fără autonomia deciziei și fără răspunderea propriilor decizii. Dumnezeu nu ne vrea „gata programați“, ființe telegidate, care fac „ce trebuie“ pur și simplu pentru că nu au, în codul lor de fabricație, altă variantă. Dumnezeu nu vrea să dialogheze cu niște roboți, într-o lume „perfectă“ prin monotonie. Din punctul de vedere al Creatorului Atotputernic, această „concesie“ făcută libertății umane este un sacrificiu, o autolimitare. Un fel de a-Și atenua „atotputernicia“. Cu alte cuvinte, Dumnezeu renunță la ceva din „absolutitatea“ Sa, pentru a lăsa spațiu liber de manifestare creaturii Sale (incluzând posibilitatea greșelii, a orgoliului și, la limită, a apostaziei). Dumnezeu lasă, deci, o șansă paradoxală derapajului, erorii, impurității, ne iubirii, ne-credinței. Câți suverani sunt capabili de așa ceva?... Libertatea e – o știm și din experiența cotidiană a lumescului – o valoare greu de administrat. În rezumat, lucrurile stau astfel: dacă Dumnezeu hotărăște să dăruiască omului libertatea, atunci El trebuie să Se îngrijească de însuși temeiul libertății: alternativa. Ca să poată alege, omul trebuie să aibă

dinainte, mereu, cel puțin două căi posibile. ... A alege între două sau mai multe „bunătăți”, toate „preferabile” în sine, nu mai are nimic de a face cu dramatismul opțiunii. Prin urmare, e musai să intre în scenă binele „deviat”, fals, înșelător. Adică răul. Să înțeleg, atunci, că, de dragul libertății nestingherite a creaturii Sale, Dumnezeu a consimțit la existența răului? Da, răspund teologii. Așa se și explică apariția răului pe pământ. Ca să fie liber, omul trebuie să poată alege liber. Dar, ca să poată alege cu adevărat, trebuie să aibă și posibilitatea de a alege greșit. Iar când alege greșit instituie, prin proasta folosire a libertății sale, autoritatea răului. Răul nu e de la Dumnezeu. E de la oameni, de la uzul defectuos al capacității lor de a alege. Numai că lucrurile nu se opresc aici. Bun sau rău, „obiectul” ales trebuie să fie atrăgător... De aceea, când Dumnezeu a luat hotărârea să „promoveze” libertatea, a fost „nevoit” (dacă se poate spune așa) să se ocupe întrucâtva și de administrarea unei realități de maxim echivoc: ispita. Omul nu poate alege decât dacă cedează unei tentații. Iar alegerea lui e cu atât mai prețioasă cu cât se opune mai tenace unei tentații mai acute, mai perfid invadatoare. Dar cine pune pe lume asemenea tentații? Și mai ales cine pune în adâncul meu sensibilitatea impură pentru tentațiile rele? Răspunsul la îndemână e: diavolul. Nu mă satisface. Pentru că atribuie diavolului o anvergură cvasi-egală cu a lui Dumnezeu. Cred, mai curând, că și ispita vine tot de la Dumnezeu, ca jertfă de Sine în grija pentru funcționalitatea autentică a libertății omenești...”

Andrei Pleșu, O piatră de poticnire pe tema libertății

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat: **20 de puncte**

1. Transcrie din text două acțiuni, considerate greșeli, pe care omul le poate face, datorită posibilității de a alege, pe care Dumnezeu i-a oferit-o. **4 puncte**
2. Identifică din text o dualitate reflectată în coexistența sacralului și profanului. **4 puncte**
3. Notează care este temeiul libertății, potrivit textului de mai sus. **4 puncte**
4. Raportându-te la textul de mai sus, redactează un mesaj către un amic, în care să-i explici ce este liberul arbitru. **4 puncte**
5. Explică în 40-60 de cuvinte ce este „ispita”, raportându-te la textul dat. **4 puncte**

B. Redactează un text de minimum 250 de cuvinte, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă, al cărui mesaj să fie „libertatea mea este partea divină din mine”. 20 de puncte

REDACTARE **10 de puncte**

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 de puncte, astfel:

- a. existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) – **2 puncte**
- b. coerența exprimării – **6 puncte**
- logica formulării enunțurilor în răspunsurile referitoare la itemi semiobiectivi;
- logica înlănțuirii ideilor în compuneri
- c. utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată), respectarea limitelor minime de cuvinte – **2 puncte.**

Olimpiada interdisciplinară de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Etapă județeană

12 martie 2022

**Clasa a XII-a
GALATI**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- ☐ Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- ☐ Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- ☐ Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ☐ Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

A. -

20 de puncte

1. Identificarea oricăror două motive literare 2x2 p. = 4 puncte
2. Menționarea oricărei ipostaze a eului liric 4 puncte
3. Comentarea oricăror două figuri de stil diferite: 4 puncte
 - ☐ Identificarea fiecărei figuri de stil - 2x1p = 2 p.
 - ☐ Comentarea fiecărei figuri de stil identificate - 2x1p = 2 p.
4. Precizarea a patru locuțiuni/expresii care să conțină cuvântul „ochi” 2x2 p. = 4 puncte
 - ☐ (de exemplu: a lua la ochi; a pune ochii pe ceva; a fi cu ochii în patru; a-și da ochii peste cap) - 4 puncte
5. Explicarea titlului poeziei: 4 puncte
 - ☐ explicare nuanțată și adecvată - 4 p; explicare schematică - 2p; încercare de comentare, schematism - 1 p.

B. -

20 puncte

1. Prezentarea viziunii proprii asupra problematicii puse în discuție:
 - ☐ nuanțat și adecvat - 4p; schematic - 2p; încercarea de prezentare - 1 p.
2. Ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text: 4 puncte
2x2 p. = 4 puncte
 - ☐ comentare clară, nuanțată - 2 p; încercare de comentare, schematism - 1 p.
3. Valorificarea a două experiențe personale sau culturale: 2x3 p. = 6 puncte

☐ nuanțată - 3 p; schematism-1p.

4. Dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei-

6 puncte

Notă:

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 250 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

PARTEA a II-a

40 de puncte

A. –

20 puncte

1. Transcrierea oricăror două acțiuni considerate greșeli (de exemplu: apostazia, neiubirea, necredința, eroarea, derapajul) 2x2 p. = 4 puncte

2. Identificarea oricărei dualități reflectate în coexistența sacralului cu profanul (de exemplu: bun și rău; Dumnezeu și diavol) 4 puncte

3. Temeiul libertății, potrivit textului este: alternativa 4 puncte

4. Formularea unui mesaj pentru un prieten, prin care să-i explici ce este liberul arbitru: 4 puncte

☐ referirea la text – 2 p.

☐ originalitate – 2 p.

5. Definirea „ispitei” prin raportarea la text: 2x2 p. = 4 puncte

☐ utilizarea unui limbaj adecvat – 2 p.

☐ originalitate – 2 p.

B. -

20 de puncte

Concordanța dintre mesajul textului și tema dată (de exemplu: libertatea îi oferă omului posibilitatea asemănării cu Dumnezeu) 8 puncte

- Valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase 7 puncte

-Valorificarea experienței culturale și/sau religioase 5 puncte

Notă !

Compunerea nu se va evalua global, ci urmărind cu fidelitate descriptorii și criteriile/subpunctele din barem. Nu se vor puncta următoarele aspecte: truismele; utilizarea unor idei cu caracter general; informațiile care depășesc vârsta elevului și programele școlare specifice anului de studiu; folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării.

REDACTARE

10 de puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 de puncte, astfel:

a. existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) – 2 puncte;

b. coerența exprimării –

6 puncte;

- logica formulării enunțurilor în răspunsurile referitoare la itemi semiobiectivi;
- logica înlănțuirii ideilor în compuneri

c. utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată), respectarea limitelor minime de cuvinte –

2 puncte.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ INTERDISCIPLINARĂ de LIMBA ȘI LITERATURA
ROMÂNĂ ȘI RELIGIE**

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

FAZA JUDEȚEANĂ

13 martie 2022

**Clasa a XII-a
OLT**

☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.

Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Tare sunt singur, Doamne, și pieziș!
Copac pribeag uitat în câmpie,
Cu fruct amar și cu frunziș
Depos și aspru-n îndârjire vie.*

*Nalt candelabru, strajă de hotare,
Stelele vin și se aprind pe rând
În ramurile-ntinse pe altare –
Și te slujesc; dar, Doamne, până când?*

*Tânjesc ca pasărea ciripitoare
Să se oprească-n drum,
Să cânte-n mine și să zboare
Prin umbra mea de fum.*

*De-a fi-nflorit numai cu focuri sfinte
Și de-a rodi metale doar, pătruns
De grele porunci și-nvățămintे,
Poate că, Doamne, mi-este de ajuns.*

*Aștept crâmpeie mici de gingășie,
Cântece mici de vrăbii și lăstun
Să mi se dea și mie,
Ca pomilor de rod cu gustul bun.*

*În rostul meu tu m-ai lăsat uitării
Și mă muncesc din rădăcini și sânger.
Trimite, Doamne, semnul depărtării,
Din când în când, câte un pui de inger,*

*Nu am nectare roze de dulceață,
Nici chiar aroma primei agurizi,*

*Să bată alb din aripă la lună,
Să-mi dea din nou povața ta mai bună.*

Și prins adânc între vecii și ceață,

Nu-mi stau pe coajă moile omizi.

(**Tudor Arghezi** – Psalm)

A. Scribe răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat.

1. Notează tema poeziei. 4 puncte
2. Menționează două motive literare din strofa a cincea. 4 puncte
3. Comentează semnificația metaforei „copac pribeag uitat în câmpie” . 4 puncte
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația secvenței „Tânjesc ca pasărea ciripitoare”. 4 puncte
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, rolul utilizării persoanei I în text. 4 puncte

B. Scribe o compunere de minimum 200 de cuvinte în care să prezinți rolul căinței ființei umane, valorificând textul dat și experiența personală și culturală. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea viziunii asupra rugăciunii spre mântuire; 4 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 4 puncte
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale; 6 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 6 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

”Tu faci ce face Dumnezeu, fără să știi. Domnul e în tine o fărâmbă, o mărgică, o mireasmă. Păstrează în dreptul sufletului, neconținut. Tu porți pe Dumnezeu în tine, mai ușure decât pruncul femeii. Ai să-l cunoști. Închide ochii și ascultă: trece gândul. Tot pasul lui e. Omul e poteca goală – pasul Domnului calcă, și poteca zvâcnește. Potecile dau una într-alta, împânzind pământul.”

(**Tudor Arghezi** – Psalmii în proză)

A. Scribe răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat.

1. Extrage din text o enumerație și precizează rolul ei. 4 puncte
2. Precizează rolul repetiției la nivelul textului. 4 puncte
3. Notează valoarea expresivă a verbelor la modul imperativ din text. 4 puncte
4. Prezintă modul în care eul liric percepe relația om-divinitate. 4 puncte
5. Explică, în 50-70 de cuvinte, semnificația afirmației omul e poteca goală, în viziunea psalmistului. 4 puncte

B. Scrie o compunere de minimum 200 de cuvinte despre sacru și profan pornind de la afirmația: ”Sacrul și profanul sunt două modalități de a fi în Lume, două situații existențiale asumate de către om de-a lungul existenței sale.” (Saint-Cloude), valorificând experiența ta culturală și /sau religioasă. **20 de puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- a) existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **2 puncte**
- b) coerența exprimării 6 puncte (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi (logica înlănțuirii ideilor, în compuneri) **2 puncte**
- c) utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) respectarea limitelor minime de cuvinte **2 puncte**

OLIMPIADA NAȚIONALĂ INTERDISCIPLINARĂ de LIMBA ȘI LITERATURA

ROMÂNĂ și RELIGIE

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

FAZA JUDEȚEANĂ

13 martie 2022

BAREM de NOTARE

**Clasa a XII-a
OLT**

I.A.

1. Notarea temei poeziei – 4p
2. Menționarea a două motive literare din strofa a cincea – 4p
3. Comentarea semnificației metaforei date – 4p
4. Explicarea semnificației secvenței date – 4p
5. Prezentarea rolului utilizării persoanei I în text – 4p

I.B.

Se vor acorda cele 20 de puncte pentru compunere dacă se respectă cerințele date: -- prezentarea viziunii asupra rugăciunii spre mântuire - 4 p

- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text – 4p
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale – 6p
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei – 6p

II.A.

- 1.Extragerea din text a unei enumerații și precizarea rolul ei – 4p
- 2.Precizarea rolului repetiției la nivelul textului – 4p
- 3.Notarea valorii expresive a verbelor la modul imperativ din text – 4p
- 4.Prezentarea modului în care eul liric percepe relația om-divinitate – 4p
- 5.Explicarea semnificației afirmației date – 4p

II.B.

Se vor acorda cele 20 de puncte pentru realizarea compunerii.

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel: existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) - 2 puncte; coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 6 puncte; utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritatea enunțului, varietatea lexicului, sintaxa adecvată) – 2 puncte

Ministerul Educației
Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapa națională
ORADEA, 4 mai 2023
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

*Mereu cerșim Vieții ani mulți, așa-n neștire,
Ne răzvrătim, ne plângem de piericiunea noastră,
Și încă nu-nțelegem că fără de Iubire
Se veștejește Timpul în noi ca floarea-n glastră;
Rupt din eternitate, el vrea tărâm asemeni
Din care-altoiul șubred să-și tragă seva nouă;
Noi îl primim cu gheață și-l răsădim în cremeni,
Când Dragostea-i unica vecie dată nouă.
Ci-n van acum te mâinii pe mine și m-arunci,
Minunile iubirii n-au stavile pe lume;
Ca Lazăr la auzul duioaselor porunci,
Oricând și orideunde mă vei striga pe nume,
Chiar de-aș zăcea în groapă cu lespedea pe mine,
Tot m-aș scula din moarte ca să alerg la tine.*

Vasile Voiculescu, CLXXXII

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat:

1. Identifică o ipostază a eului liric, ilustrând-o cu un exemplu din text. 4 puncte
2. Menționează două teme ale textului și două motive literare subscrise acestora. 4 puncte
3. Prezintă rolul stilistic al verbelor la timpul prezent din textul CLXXXIII de Vasile Voiculescu. 4 puncte
4. Explică, în minimum 50 de cuvinte, scrierea cu majusculă a substantivelor din text. 4 puncte
5. Comentează, în 50-100 de cuvinte, ultimele patru versuri, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte, prezentând modul în care se manifestă relația dintre sacru și profan în realizarea creației artistice, valorificând textul dat. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni despre modul în care se manifestă relația dintre sacru și profan în realizarea creației artistice 6 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 4 puncte
- valorificarea experienței personale sau culturale; 6 puncte
- dezvoltarea unei perspective originale asupra temei date. 4 puncte

PARTEA a- II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Iubirea creștină este „imposibilitatea posibilă” de a-L vedea pe Hristos în celălalt, oricine ar fi, și pe care Dumnezeu, în iconomia Sa veșnică și tainică, a hotărât să-L aducă în viața mea, fie chiar și numai pentru câteva momente, nu ca pe un prilej de a face o „faptă bună” sau ca pe un exercițiu de caritate, ci ca începutul unei veșnice însoțiri în Dumnezeu Însuși. Pentru că, într-adevăr, ce este dragostea dacă nu acea putere tainică ce transcende întâmplătorul și exteriorul din „celălalt” — prezența sa fizică, treapta socială, originea etnică, capacitatea intelectuală — și ajunge la suflet, unica „rădăcină” personală a ființei umane, partea divină

din el? Dacă Dumnezeu iubește fiecare om, aceasta se întâmplă pentru că El cunoaște comoara neprețuită și absolut unică, „sufletul” său „sinele” pe care El le-a dăruit fiecăruia în parte. Iubirea creștină este atunci participarea la acea cunoaștere divină și darul acelei iubiri divine. Nu există iubire „impersonală”, pentru că iubirea este minunata descoperire a „persoanei” în „om”, a unicului și personalului în comun și general. Este descoperirea a ceea ce este „de iubit” în fiecare om, a ceea ce este de la Dumnezeu.

Alexander Schmemmann, Postul Cel Mare

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat. 20 de puncte

1. Transcrie din text o însușire a iconomiei lui Dumnezeu. 4 puncte
2. Precizează două atribute ale dragostei creștine. 4 puncte
3. Menționează de ce Dumnezeu Îl iubește pe om. 4 puncte
4. Explică sintagma: a-L vedea pe Hristos în celălalt. 4 puncte
5. Comentează, în 40 -60 de cuvinte, sensul expresiei: Nu există iubire „impersonală”, pentru că iubirea este minunata descoperire a „persoanei” în „om”. 4 puncte

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să surprinzi dimensiunea sacră iubirii în viața oamenilor, valorificând experiența ta culturală și spirituală/religioasă. 20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- respectarea temei; 4 puncte
- substanțialitatea ideilor; 4 puncte
- valorificarea experienței culturale; 6 puncte
- valorificarea experienței religioase/spirituale; 6 puncte

REDACTARE 10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- existența părților componente - introducere, cuprins, încheiere; 2 puncte
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); 6 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); respectarea limitelor de cuvinte. 2 puncte

Ministerul Educației
Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE
Etapa națională
ORADEA, 4 mai 2023
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

A.

20 de puncte

1. Identificarea și ilustrarea unei ipostaze a eului liric	4 puncte
Identificarea ipostazei eului liric -	2 puncte
Ilustrarea corectă a ipostazei eului liric -	2 puncte
2. Menționarea temelor și a motivelor subsecvente acestora
4 puncte
Menționarea a două teme - 2 x 1 p= 2 puncte	
Menționarea a două motive -2 x 1 p= 2 puncte	
3. Prezentarea rolului stilistic al verbelor la timpul prezent în textul dat
4 puncte
Prezentare detaliată și nuanțată, realizată prin raportarea adecvată la text:	4 puncte
Prezentare ezitantă sau neconvingătoare, prin raportarea parțial adecvată la text:	2 puncte
Încercare de prezentare: 1 punct	
4. Explicarea scrierii cu majusculă a substantivelor din text
4 puncte
Explicare detaliată și nuanțată, realizată prin raportarea adecvată la text:	4 puncte
Prezentare ezitantă sau neconvingătoare, prin raportarea parțial adecvată la text:	2 puncte
Încercare de explicare— 1 punct	

5. Comentarea secvenței date	4 puncte
Comentare nuanțată și adecvată –	4 puncte;
Comentare schematică –	2 puncte;
Încercare de comentare –	1 punct

B. 20 de puncte

- prezentarea viziunii proprii asupra problematicii puse în discuție: nuanțat și adecvat - 6 puncte;

schematic - 3 puncte; încercare de prezentare - 1p. - ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text: comentare adecvată și nuanțată – $2 \times 2 \text{ p} = 4 \text{ puncte}$; abordare schematică și ezitantă -2 puncte; încercare de comentare -1 puncte - valorificarea experienței personale sau culturale; 6 puncte - dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei - 4 puncte; dezvoltarea unei viziuni teoretice/stereotipale -2 puncte

PARTEA a-II-a 40 de puncte

A 20 de puncte

1. Transcrierea din textul dat a unei însușiri a iconomiei lui Dumnezeu 4 puncte
2. Precizarea a două atribute ale dragostei creștine $2 \times 2 \text{ puncte} = 4 \text{ puncte}$
3. Explicarea motivului pentru care Dumnezeu îl iubește pe om: explicarea adecvată și nuanțată – 4 puncte; explicare schematică – 2 puncte; încercare de explicare – 1 punct 4 puncte
4. Explicarea sintagmei: a-L vedea pe Hristos în celălalt: explicarea adecvată și nuanțată – 4 puncte; explicare schematică – 2 puncte; încercare de explicare – 1 punct 4 puncte
5. Explicarea expresiei date: explicarea adecvată și nuanțată – 4 puncte; explicare schematică – 2 puncte; încercare de explicare – 1 punct 4 puncte

B.**20 de puncte**

- respectarea temei: în totalitate – 4 puncte; parțial – 2 puncte; încercare de valorificare 1 punct
4 puncte - substanțialitatea ideilor: în totalitate – 4 puncte; parțial – 2 puncte; încercare de valorificare 1 punct 4 puncte
- valorificarea experienței culturale: nuanțat și adecvat – 6 puncte; schematic – 4 puncte; încercare de valorificare – 2 puncte 6 puncte
- valorificarea experienței religioase/spirituale : nuanțat și adecvat – 6 puncte; schematic – 3 puncte; încercare de valorificare – 2 puncte 6 puncte

REDACTARE**10 puncte**

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 10 puncte, astfel:

- existența părților componente - introducere, cuprins, încheiere; 2 puncte
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); 6 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); respectarea limitelor de cuvinte 2 puncte

Concursul național interdisciplinar de limba și literatura română și religie

CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

Etapa județeană

30 martie 2019

Clasele a XI-a și a XII-a

PIATRA-NEAMT

☐ Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de două ore.

☐ Punctajul total este de 100 de puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Tu ești? l-am întrebat.

Că mi se pare

Să te cunosc dintr-o asemănare.

Te-am mai zărit cândva.

Poate că-n vis.

Te-oi fi găsit pe undeva și scris.

Nu mai știu.

Poate-n cărți, poate-ntr-o apă

Obârșiile tale să înceapă.

Poate din umbră, sau din fulger, sau

Nu știu de unde să te iau.

Din murmur, poate, din niscăi

Icoane, rugă ori șuieră de nai.

Semeni leit, și te-am văzut cândva,

Cu Cine știe sau cu Careva.

Drept, nu ci cu cine am vorbit

Și nici cu cine l-aș fi semuit.

Am auzit în ceață că s-a deschis o ușă

Și că s-a-nchis.

Cenușe și-atunci și-acum cenușe.

(Tudor Arghezi, Mi se pare)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat:

1. Identifică două motive literare. 4 puncte
2. Menționează ipostaza eului liric. 4 puncte
3. Comentează două figuri de stil diferite. 4 puncte
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, rolul arhaismelor în discursul liric. 4 puncte
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, simbolul ușii. 4 puncte

B. Scrie un eseu de minimum 250 de cuvinte, în care să prezinți modul în care omul îl poate cunoaște pe Dumnezeu, valorificând textul dat și experiența personală și culturală. 20 de puncte

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra modului în care omul îl poate cunoaște pe Dumnezeu; 4 puncte
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; 4 puncte
- valorificarea a două experiențe personale sau culturale; 4 puncte
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei. 4 puncte

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Gabriel Liiceanu: Andrei, de ce crezi că e potrivit ca, în preajma Paștelui să discutăm despre parabolă? Ele nu trimit direct la viața celui care este eroul sărbătorii de Paști și al creștinismului. Andrei Pleșu: Putem vorbi despre parabole cu orice alt prilej, dar cu atât mai mult acum, de vreme ce ele sunt rostite de Însuși eroul dramei pascale. Am ales însă anumite parabole, legate, mai mult sau mai puțin direct, de sărbătoarea care se apropie: o sărbătoare a speranței, a depășirii morții, a Învierii. Numai că mesajul speranței ne găsește într-o lume „căzută”, o lume a rătăcirii, a răului, o lume ambiguă, plină de fisuri, plină, ca să spun așa, de dileme, pe scurt, o lume greu de integrat într-un orizont al salvării. Ne vom întreba, deci, pornind de la parabolele pe care le-am ales, cum este răul, cum e cu rătăcirile vieții și cum e cu îndreptățirea (și capacitatea) noastră de a judeca manifestările curente ale răului cu care ne confruntăm. Da, vom vorbi despre coexistența binelui și a răului în noi și în lume, vom încerca să aflăm unde se cuvine să înceapă și unde să se termine judecata umană când întâlnește răul și poate, mai ales, cine și când e chemat să judece. Am ales, pentru tema răului și a judecății, două parabole: parabola neghinei și parabola năvodului. [...] E foarte greu să judeci corect la nivel uman, strict „pământesc”. De ce? O spune parabola însăși. Neghina și grâul, în prima fază a creșterii lor seamănă. Uneori, binele și răul sunt foarte greu de deosebit: ceea ce pare bun se poate dovedi, într-un târziu, rău, iar ceea ce pare rău se poate dovedi, până la urmă, bun. De altfel, nu numai lumea și Biserica sunt amestecate. Individul uman însuși e un agregat, în care binele și răul conviețuiesc. Când sfântul Pavel spune: „Fac răul pe care nu-l voiesc și nu fac binele pe care-l voiesc”, asta arată că, în fiecare din noi, e ceva mai puternic decât buna noastră intenție, decât binele însuși, așa încât putem greși fără să vrem.

(Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Dialoguri de duminică. O introducere în categoriile vieții)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările următoare cu privire la textul dat:

1. Transcrie două trăsături ale lumii căzute. 4 puncte
2. Identifică o dualitate reflectată în coexistența sacralului cu profanul. 4 puncte
3. Notează un motiv pentru care Andrei Pleșu alege parabola neghinei. 4 puncte
4. Formulează un mesaj al speranței, pornind de la cuvintele lui Andrei Pleșu. 4 puncte
5. Explică, în 50 – 70 de cuvinte, afirmația Sfântului Apostol Pavel. 4 puncte

B. Imaginează-ți, în minimum 250 de cuvinte, o parabolă al cărei mesaj să fie: sensul vieții nu rezidă în om, în el însuși, ci este ascuns în divinitate, valorificând experiența ta culturală și/sau religioasă. 20 de puncte

REDACTARE

20 de puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă 20 de puncte, astfel: existența părților componente (introducere, cuprins, încheiere) - 2 puncte; coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, logica înlănțuirii ideilor) – 6 puncte; utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată) – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 6 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 2 puncte; respectarea limitelor minime și maxime a numărului de cuvinte – 2 puncte.